

**Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 17 czerwca 1924 r.

**O obowiązku i sposobie pokrywania wydatków
przez związki komunalne.**

Na zasadzie art. 1 punt. 4 b. i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. № 4, poz. 28) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 1924 roku zarządzam co następuje:

§ 1. Budżet związku komunalnego określa granice gospodarki finansowej związku w roku obrachunkowym. Zarząd związku komunalnego obowiązany jest granic tych ściśle się trzymać.

Jeżeli w ciągu roku obrachunkowego zajdzie potrzeba wydatku nieprzewidzianego w budżecie lub przewidzianego w niewystarczającej wysokości, to na uskutecznienie takiego wydatku organ uchwalający winien specjalnie zezwolić w budżecie dodatkowym i jednocześnie wskazać w nim środki pokrycia.

Gdy nieprzewidziany wydatek nie da się odroczyć bez szkody dla związku komunalnego lub gdy wynika z ustawowego obowiązku, zarząd związku może dokonać wydatku, ale jest obowiązany zawiadomić o tem reprezentację związku celem zatwierdzenia wydatku i sposobu jego pokrycia na najbliższym posiedzeniu.

§ 2. Zarząd związku komunalnego układa corocznie preliminarz budżetowy wszystkich dochodów i wydatków, spodziewanych w następnym roku obrachunkowym, i to w takim czasie, by mógł być rozpatrzony, uchwalony i zatwierdzony (art. 8) przed rozpoczęciem roku obrachunkowego.

Przynajmniej na 14 dni przed wniesieniem pod obrady reprezentacji związku komunalnego należy preliminarz budżetowy wyłożyć na przeciąg jednego tygodnia celem przeglądania i wnoszenia zarzutów i spostrzeżeń przez zainteresowanych, których o tem zawiadomić należy publicznem ogłoszeniem.

Zainteresowanemi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są płatnicy danin komunalnych.

§ 3. Preliminarz składa się:

- a) z budżetu administracyjnego i
- b) budżetu przedsiębiorstw komunalnych.

Budżet administracyjny obejmuje wydatki i dochody dotyczące administracji komunalnej oraz dochody czyste lub deficyty przedsiębiorstw komunalnych.

Budżety przedsiębiorstw komunalnych zawierają dochody i wydatki (plany finansowo-gospodarcze) każdego przedsiębiorstwa z osobna.

Zarówno w budżecie administracyjnym jak i w budżecie przedsiębiorstw komunalnych wydatki i dochody dzielą się na zwyczajne i nadzwyczajne.

§ 4. Jako dochody zwyczajne budżetu administracyjnego uważać należy:

- a) przychody z majątku, z funduszków i fundacji należących do związku komunalnego i pozostających

- stających w jego administracji, oraz inne wpływy prywatno-prawne,
- b) czysty zysk z przedsiębiorstw komunalnych,
  - c) wpływy z opłat administracyjnych i z opłat za korzystanie z urządzeń i zakładów komunalnych, oraz z dopłat na ich utrzymanie,
  - d) wpływ z danin komunalnych zaległych z poprzednich lat i z takich danin, które przypadają związkom z mocy samych ustaw a nie wymagają osobnych uchwał i statutów,
  - e) dotacje i należności przypadające od Państwa, lub innych związków samorządnych na podstawie tytułów publiczno-prawnych,
  - f) wpływy z innych regularnie powtarzających się przychodów,
  - g) przychody z podatków (samoistnych i dodatków do podatków państwowych), wpływających do kasy związku z mocy uchwał i statutów komunalnych bez względu na to, czy uchwały te i statuty podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej, czy też nie podlegają. Jako podatki w znaczeniu niniejszego rozporządzenia należy uważać także specjalne opłaty drogowe.

Jako dochody zwyczajne przedsiębiorstw komunalnych należy uważać wpływy normalne z eksploatacji tych przedsiębiorstw.

Do dochodów nadzwyczajnych budżetu administracyjnego względnie budżetu przedsiębiorstw zalicza się wpływy ze sprzedaży i likwidacji majątku komunalnego, wpływy z podatków inwestycyjnych, z dopłat na założenie i rekonstrukcję urządzeń i zakładów komunalnych, i wpływy z pożyczek długoterminowych oraz wpływy jednorazowe lub powtarzające się w nieregularnych odstępach czasu i wpływy przypadkowe.

§ 5. Do wydatków nadzwyczajnych winny być zaliczane wydatki nie związane z normalnym tokiem administracji lub eksploatacji przedsiębiorstw a w szczególności wydatki inwestycyjne t. j. wkłady mające dawać stały dochód lub podnieść trwale sprawność gospodarczą, wydatki na nowe budowle i na kupno maszyn i nieruchomości. Należą tu także wydatki na przedterminowe spłaty długów długo-terminowych.

Wydatki na oprocentowanie i spłatę takich pożyczek według planu umorzenia zalicza się do wydatków zwyczajnych.

§ 6. Przy układaniu preliminarza budżetowego należy, oprócz przepisów dotyczących samego budżetowania, uwzględnić także przepisy już obowiązujące co do administracji majątku, funduszy, przedsiębiorstw i zakładów komunalnych co do dochodów i wydatków komunalnych jak również przepisy zawarte w § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Wydatki nadzwyczajne mogą być dokonywane tylko wtedy, gdy istnieje możliwość ich pokrycia ze środków nadzwyczajnych, lub z nadwyżki dochodów zwyczajnych ponad potrzebę pokrycia wydatków zwyczajnych.

W braku takiego pokrycia należy tych wydatków zaniechać.

§ 8. Preliminarze budżetowe podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej tylko o tyle, o ile zawierają pozycje przewidziane w § 4 ustęp pierwszy lit. g) lub takie pozycje, które opierać się winny na uchwałach podlegających zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Jeżeli budżet lub część jego podlega zatwierdzeniu, powinna władza nadzorcza dokonać zatwierdzenia w ciągu dni 30-tu, od dnia otrzymania preliminarza. O ile władzy nadzorczej nasuwa wątpliwość co do prawności lub celowości budżetu albo jego części winna w ciągu dni 30 żądać bliższych wyjaśnień lub dokonania zmian według uzasadnionego zlecenia, przy równoczesnym zatwierdzeniu tej części budżetu, która nie nasuwa wątpliwości.

Wykonanie części budżetu, co do których władza nadzorcza zażądała wyjaśnień lub zmian, może nastąpić dopiero po uznaniu złożonych wyjaśnień za wystarczające lub po dokonaniu wymaganych zmian.

§ 9. Zarządy związków komunalnych obowiązane są prowadzić dokładną rachunkowość pobranych wpływów i dokonanych wydatków jak również zaległości poborowych i płatniczych.

Najpóźniej w ciągu 4 miesięcy po upływie roku obrachunkowego każdy zarząd związku komunalnego winien złożyć reprezentacji związku do rozpoznania sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu oraz z wszelkich innych przychodów i rozchodów pozabudżetowych, celem uzyskania pokwitowania (uznania rachunku za rzetelny).

§ 10. Każdy związek komunalny jest obowiązany prowadzić księgę inwentarza majątku, która dawać powinna dokładny obraz czynnego i biernego stanu majątkowego z końcem roku obrachunkowego.

§ 11. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu wyda bliższe przepisy:

- a) co do formy, treści oraz sposobu prowadzenia księgi inwentarza majątkowego,
- b) co do formy, sposobu i terminu sporządzania i uchwalania preliminarza budżetowego.
- c) co do formy układania, sposobu i terminu przedłożenia sprawozdań rocznych, co do kontroli rachunkowej i uznania rachunków za rzetelne.

§ 12. Związki komunalne są obowiązane przedkładać za pośrednictwem swych władz nadzorczych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Skarbu w sposób i w terminach, które przepisze rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, budżety lub zestawienia budżetów oraz perjodyczne tymczasowe zamknięcia rachunkowe z okresu bieżącego lub ich zestawienia.

Minister Spraw Wewnętrznych lub Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może badać gospodarkę związków komunalnych przez własnych delegatów.

Delegaci mają prawo zasięgać informacji o działalności związków komunalnych, żądać udzielenia sobie ich uchwał i aktów dla zaznajomienia się z ich treścią, zwiedzać zakłady, urządzenia i przedsiębiorstwa komunalne, prowadzić dochodzenia na miejscu, dokonywać rewizji ksiąg i kas.

O ile Minister Skarbu na podstawie sprawozdań swoich delegatów lub na podstawie przedkładanych mu budżetów i zamknięć rachunkowych spostrzeże nieprawidłowości natury finansowej lub brak oszczędności w gospodarce związku komunalnego, to zawiadomi o nich Ministra Spraw Wewnętrznych celem wydania stosownych zarządzeń.

§ 13. Władzami nadzorczymi w myśl niniejszego rozporządzenia są władze wymienione w art. art. 36 i 37 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. № 94, poz. 747). Przepisy art. 38 do 41 powołanej ustawy mają także zastosowanie do postępowania władz nadzorczych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

§ 14. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Skarbu.

Terminy wejścia w życie poszczególnych przepisów rozporządzenia określi Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów:
i Minister Skarbu *W. Grabski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Z. Hübner*
